

گۆرینى ئەيلولى رەش؟!

ئاسوۇعەبدوللەتىف

لە شەھىدبوونى عەولە سىسىھە بۆ كوردىيە مەلەجەيى يەك ستايىل كارى پىيدهكرىت بۆ خۆپىشاندان و توندوتىزىي
فاشىزماڭدا...!!

ئايدا راستە كە خەلک نازانى چۈن داواى ماۋ و ئازادىيەكانى بىكەت؟ ئەم ووتەزايە ووتەزايەكە لەدەمى زۆر بەپرسەوە
ووترا لە كاتى خۆپىشاندانەكاندا تەنها بە خاترى ئەوهى هەرەس بە رۆحى خۆپىشاندان بېيىن، گوايە خەلک نەزان و
نەفامن و نازانى چۈن داواى ماۋەكانى خۆيان بىكەن؟ وەكو ئەوهى ئەگەر بىزان دۇنيايان بۇ ئەكەن بەھەشت؟ منىش
ئەپرسم ئەى هەر ئەو خەلکە نەبۇو لە كاتى هەلېزاردىن و راپرسىيەكاندا ھانتان ئەدان و فۇوتان تىئەكردن و تاوى
ئەتاكىردىنە خەلکى هوشىياردىدەو تاوى ھۇشمەندو دىمۇكراسيخواز و تاويكىش ئەتاكىردىنە كورپى تەنگانەو
نىشتىمانپەرۇن؟! باشە گىريمان قىسى ئىيەش راستە خەلکى نازانى داوا بىكەن، باشە ئەپرسم كە داواى كرد
بىزە حەمت لەكىيى بىكەت؟ حىزب يان حەكومەت؟ ئەم里كا يان عىراق؟ مەكتەب سىياسى يەكىيىتى يان پارتى؟ پەرلەمانى
كوردىستان يان پەرلەمانى عىراق؟ سەرۆك تالەبانى يان سەرۆك بارزانى؟ كىيىتى يان نالىن؟ ئايدا ئەم كېشىھەكى
گەورە نىيە بۆ كورد كەلە سىيەكانى سەددەي رابردووھە تائىستا يەكلايى نەبۇتەوە كە كىيىتى خەمخۇرىيەتى و ئاخۇ كىيىتى
بىكەت مەرجەع و مەحرەم؟!

ديارە خۆپىشاندان ميكانيزمىيى كۇمەلگا مۇدىرنەكانەو فەلسەفو مەعريفەيەكى سىايسىش ئەيجولىيەن بە¹
ئاراستەي دەستكارىيەتكەن سىستەمى ئىشىكىردن و كارو پىروزەو گرفتەكانى كۆمەلگا، بەلام خۆپىشاندانى ئەم دوايىەي
كوردىستان گشت لايەك ئەيزانن گەندەلى جولاندى، ئەم چەمكە لە دنیاي كوردىدا تازە نىيە وەك حىزب و دەسەلاتى
كوردى پىيناسەو تەفسىرى بۆ ئەكەن، تاكى كوردى بەرەھوام خۆي راهىيىناوە كە سەتم و ناعەدالەتى و فاشىزم و
لوتبەرۇزى كەس قبول نەكەت، وەك لە بەعس و حەكومەتە يەك لەدواى يەكەكانى عىراقى قبول نەكەد لە دەسەلاتى
كوردىشى قبول ناكات، خۆپىشاندان و نارەزايدەتىيەكانى بەرەركى سەرای سلىمانى لە سەرەدمى وەزارەتە تازەكەي
نورى سەعىد و شەھىدبوونى عەولە سىس و ھاورييەكانى لە شەشى رەشى ئەيلولى 1930 لە لايەن سرييە جەيشى
عىراقى شاھىدىن تا ئەگات بە دەسەلاتى ئىستاۋ شەھىد بۇونى كوردىي جوانەمەرگى قوتابى لە ھەلەجە لە
2006/3/16، كەواتە ئەيلولى سىيەكان و ئەيلولى ئىستاھەر يەك ئەيلولن بە تۆزى گۇرانكارىيەوە جاران نورى
سەعىد حۆكمى عىراقى كەردىووھە مەلیك مەحمودى نەمر لە نازماندا بۇوه وەر بە تەقەش وەلامى خەلکى دراوهەتەوەو
ئىستاش نورى مالكى و دەسەلاتەخۆمالىيەكى خۇمانە و دەبىيىن پاش 76 سال گۇرانىيەكى عەقلانى و رىشەيى رووى
نەداوه و سەربارى مۇدىرنەو كەلۈپالىزىم و شۇرۇشى زانىيارىيەكان كەچى ھېشىتا مىشتنە دەمانچەو نارەزايدە و زىندان و
تەقەكىردى كوردى و يادگارىيەكانى خۆي ئەسوتىيەن ئەواشىتىكى تازە نىيەو لە سالى 1974 يىشدا دەنگى ھەلبىيەوە
كۆيىلەيى قبول نەبۇو نەفرەتى لە دەسەلاتى عارف و سدىق و بەكرو سەددامى فەرخە دىكتاتۆر كەردىووھە نەشترساوھە
بەر بۆمېي ناپالامىش كەوتۇوھە، لە سالى 1987 يىشدا دووبارە لە ئەوجى دەسەلاتى سەددام و بەعسىيەكاندا رىزاوهتەوە

سەر شەقام و خۆپیشاندانی کردووە قوربانیدەريش بۇوە بە يەكەمین زىندهبەچاللکىدىنى گەنجان و ئىستاش كە خۆپیشاندان دەبارە ئەكتەوە ئەمە نە دەستى دەرەكىيەو نە خيانەت و نە هىچ، بەلکو خۆپیشاندەر نا عەدالەتى قبول نىيە، سەتم و گەندەلى و باخەلپىركەدنى بەپرسانى قبول نىيە، بى خزمەتى و بىكارەبايى و بى خانووبيى و درۇو بى بەلېنى قبول نىيە، بۆيە بەبرواى من خۆپیشاندانەكانى ئەم دوايىيە كوردىستان تاكە پىروزەتى سەرتايى تاكى كوردىيە بە ئاراستەئى گۈرىنى ئەو سىستەمە فاشىلە كە ئىيمەتىتەتەوە لە ناو يادەوەرى ئەيلولدا و مەحکومى كردۇين بە نەگۆپ و ئىستاش بەناوى بەرىۋەبرىن و حکومەتدارىيەو گەل و نەتكەنەيەكىان دوچارى قەيرانى گەورە گەورە دەرونى و نەخۆشى كرددۇتەوە، بۆيە ئەوهى كە هەيءە و ناومان ناوه خۆپیشاندان و قۇناغى دواي خۆپیشاندانەكانىش كۆى قەلەقى و نارەزايەتى و تورەبۇونىيەكى نا رېڭخراوى عەفهوي خەلکەو دەرەنjamى بە كۆمپانياكەرنى حىزبەكانە بۇ سەرمایە كۆكىرنەوهى شەخسى و پشتگۈيختى سادەترين داواكارى خەلکى، ئەكىنە خۆپیشاندانى راستەقىنە گەر بکىرىت ئەبىت يەكەمین داواكارى غازو نەوت و كارەبا نەبى بەلکو داواكارى گۈرىنى حۆكمى حىزبى و عورفىي سەرمایەدارى و ستايىلى كلاسيكىيانەي حۆكم و سەردىمى ئەيلولە كۆنەكان بىت، چونكە ئەو سىستەمە ئەوهندە نەخۆشە بەخەلکى كەلارو ھەلەبجەش چارەسەر ناكرى و لەسەر جىاوازى شارەكان و قەلەوەكەرنى ئەم و لاوازكەرنى ئەو ئەزى.

دواجار خۆپیشاندان وەكى ئەوهى كە چەمكىكى مەدەنى و دىمۇكرا提يکەو نابى بە توندوتىزى و ئازاوهو گەرن كۆتايمى بىت و ئەبى كار لە دواي خۆپیشاندانەكان و بەلېنەكان و قىسەي بەپرسان بکىرىت و بىزانىن ئاخۇ شۇكىك روويداوه؟ چونكە لە دەرەنjamى توندوتىزىدا ئاراستەئى داواكارىيەكان ئەگۇردىن و كەس سودى لى وەرناگىرىت و بىگە ماھەكانىش دوا ئەخرىن و دەسەلاتتىش ئەوهندەي دىكە شەرعىيەت ئەدات بە كەمەرخەمى و بى بەلېنەكانى خۆى وەك چۈن ئىستا ئەم حالتە لە ھەلەبجەدا ئەبىنرىت و سەربارى بەلېنەكانى سەرۋەك بارزانىش ئەوهندەي دىكە خەلکى بى ئومىدبووەو ھەر چاودروانەو دەسەلاتتىش ئەترسى كە شتى دىكە رووبەرات و وابزانم جىگە لە تەقەكەرنىش بەدىلىكى دىكەي نىيە؟

* لە ژمارە 35ى مەفتەنامە ئاۋىنەدا لە 2006/9/5 بلاوكراوەتەوە كە لە كوردىستانى باشۇور دەردىچىت.